

Interpellationssvar: "Hur jobbar kommunen med de miljömässiga hållbarhetsfrågorna och hur ser det samarbetet ut mellan nämnderna?"

1. Hur ser ansvarsfördelningen ut mellan nämnderna gällande att få genomslag för de miljömässiga hållbarhetsfrågorna enligt Agenda 2030s mål 13, 14 och 15?

Svar:

Av flerårsplanen framgår att kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ och ansvarar för styrningen i Strängnäs kommun. Det framgår även att kommunfullmäktige fastställer kommunstyrelsens och nämndernas uppdrag och ansvarsområden i reglementen samt beslutar om ågardirektiv gentemot kommunens bolag.

Av reglementet för kommunstyrelsen framgår att kommunstyrelsen har ett helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning. Styrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet. Av reglementet framgår även att styrelsen har det övergripande ansvaret för den kommunövergripande styrningen och det strategiska arbetet med hållbarhetsfrågor utifrån Agenda 2030. Det åligger mig som kommunstyrelsens ordförande att leda kommunstyrelsens arbete

Av övriga nämnders reglementen framgår t.ex. att respektive nämnd ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt.

Fullmäktige har bestämt vilka hållbarhetsmål som ska gälla bland annat i kommunens flerårsplan, översiktsplan, i kommunens klimat- och energiplan, miljöstrategi, vattenplan, grönplan, avfallsplan etc.

2. Hur är förvaltningen organiserad för att möta upp nämndernas ansvar?

Svar:

Kommunens förvaltning är indelad i ett antal kontor och enheter. Dessa leds av kommundirektören som är kommunens högsta tjänsteperson. Kommundirektören har det övergripande ansvaret för att fullmäktiges och kommunstyrelsens beslut verkställs.

Kommunstyrelsen har genom sitt reglemente delegering från kommunfullmäktige att besluta i ärenden gällande kommunens förvaltningsorganisation.

3. Vilken befattning inom kommunen har yttersta ansvaret för att vi tillsammans ska uppfylla miljömässig hållbarhet enligt Agenda 2030, de svenska Miljökvalitetsmålen och våra egna styrdokument gällande miljömässig hållbarhet?

Svar:

Kommunens styrning, inklusive styrningen av hållbarhetsfrågorna enligt Agenda 2030, utgår från kommunens styrmodell. Det framgår tex att de förtroendevalda ansvarar för vad som ska uppnås och när. Det framgår även i styrmodellen att förvaltningen ansvarar för hur verksamheten bedrivs och vem som utför aktiviteter för att uppfylla målen.

Syftet med en gemensam styrmodell i hela kommunkoncernen är att säkerställa att de politiska målen nås.

Kommunens flerårsplan med de övergripande målen och de politiska prioriteringarna från kommunfullmäktige är central i styrningen och ligger till grund för efterföljande planering av nämndernas mål i deras verksamhetsplaner liksom kontorsplanerna och enheternas arbetsplaner med tillhörande aktiviteter.

För ytterligare detaljer gällande ansvaret se svar på fråga 1 och 2.

4. Bedömer du att vi (kommunen) idag är organiserad för att få bäst nytta av vår egen expertis i miljömässig hållbarhet?

Svar:

Inom kommunkoncernen finns det många mycket kompetenta medarbetare som dagligen arbetar för att uppfylla de av politiken högt uppsatta målen. Jag ser inte ett organisatoriskt hinder för att vi tillsammans inom koncernen ska kunna få ut maximalt av vår samlade expertis. Vi har däremot inte i dagsläget gjort någon särskild utvärdering och kartläggning kring vilken expertis inom området miljömässig hållbarhet som finns inom kommunkoncernen i dagsläget, samt en kartläggning och utvärdering av hur denna expertis i dagsläget arbetar och vilka eventuella hinder som kommunkoncernens organisation eventuellt orsakar.

5. Pågår det några särskilda projekt inom mål 13, 14, 15? Vilka och hur går det?

Svar:

De aktiviteter som kommunen genomför och som förväntas bidra till kommunfullmäktiges mål är tänkta att de ska dokumenteras i kommunens system för ledningsinformation (LIS). I dagsläget dokumenterar inte alla verksamheter sina aktiviteter i det kommungemensamma verktyget och det är därmed svårt att kunna få en aktuell lägesbild över samtliga pågående projekt. I dagsläget är det inte heller möjligt i LIS att få en snabb överblick över samtliga pågående eller planerade aktiviteter med koppling till dessa specifika Agenda 2030-mål. Med det sagt är nedanstående lista en sorterad översikt av några av de inplanerade aktiviteterna på förvaltningsnivå, hämtade ur LIS, med eventuell koppling till något eller flera av de tre efterfrågade målen. Observera att statusen på dessa aktiviteter (95 st) ännu inte rapporterats in i systemet och att förteckningen inte är komplett.

1. Tillsyn 100 enskilda avlopp
2. Tillsyn på 10 st minireningsverk
3. Informera om matsvinn och förpackningsmaterial i samband med livsmedelskontroll
4. Delta i framtagande av ny VA-plan
5. Ta fram en strategi för förorenade områden enligt länsstyrelsens strategipaket
6. Laddinfrastruktur, enheten ska fördjupa sig i behov och förutsättningar för laddinfrastruktur i detaljplaneprocessen.
7. Klimatanpassning
8. Bidra med kunskap inom planering för klimatanpassningsåtgärder.
9. Vegetarisk kost
10. Vi ska enbart äta vegetarisk kost på konferens och gemensamma aktiviteter.
11. Hållbar upphandling - Vi ska ställa krav på möjlighet till digitala möten vid upphandling av konsulttjänster.
12. Digital signering/minskad pappersanvändning - Vi ska minska pappersanvändningen, bl.a. genom utökad användning av digital signering.
13. Kommunikation natur-, och vattenvård
14. Kommunikationsinsatser för att få ut information om natur-, och vattenvård. Aktiviteten kan exempelvis vara att lägga ut kortfilmer på kommunens sociala medier.
15. Arbeta med markanvändning i ett klimatperspektiv. Det kan exempelvis vara att undersöka möjliga åtgärder för ökad kolinlagring på kommunal

skogsmark, i första hand genom återvätning av utdikad torvmark. Det kan också vara att stötta externa parter som vill göra åtgärder som återvätning av utdikad torvmark, bland annat genom att hjälpa till med bidragsansökning.

16. Trafikplan för Strängnäs stadskärna - -Färdigställande av Trafikplan för Strängnäs stadskärna
17. Klimatanpassningsåtgärder, förvaltningsövergripande - Enheten behöver vara delaktiga i det förvaltningsövergripande arbetet med klimatanpassningar.
18. Arbetet med översiktsplanen är en viktig del i klimat- och energiplanen - Säkerställa att översiktsplanen är tydlig i de frågor som den kan påverka som berör klimat- och energiplanen.
19. Uppdatera den kommunövergripande översiktsplanen - Enheten ska med översiktsplanerare som projektledare uppdatera den kommunövergripande översiktsplanen "ÖP 2014" för att möjliggöra för fortsatt hållbar och genomtänkt strategisk utveckling. i detta ingår en hållbarhetsbedömning (som kommer studera Agenda 2030) såväl som målkoppling mot klimat- och energiplanen
20. Utredda möjliga skyddsformer för Fågelsången - Utredda olika alternativ för skydd av skogsområdet Fågelsången i Mariefred.
21. Invasiva arter –Utifrån handlingsplanen påbörja bekämpning av invasiva arter.
22. LONA-projekt restaurering av värdefulla trädmiljöer - Ge råd och stöd till MEX i projektet att restaurera värdefulla skogsområden.
23. Mudderholmarna - Delta i och bidra med naturvårdskunskap till det förvaltningsövergripande projektet Mudderholmarna.
24. Driva Räcksta å vattenråd - Driva Räcksta å vattenråd inkl. att ta fram en handlingsplan.
25. Revidera vattenplan - Kommunens vattenplan revideras utifrån aktuell vattenförvaltningscykel. Åtgärden genomförs i samverkan med övriga enheter på SBK samt med TSK och SEVAB.
26. LONA-projekt skyltar bresshammars hage Ta fram informationsskyltar till Bresshammars hage naturreservat.
27. Delta i externa samverkansforum för natur- och vattenvårdsprojekt - Delta i möten och projekt med samverkansgrupper så som 4M Mälaren, Mälarens vattenvårdsförbund (inkl. tjänstemannagrupp), kommunekolognätverk, länsstyrelsens naturvårdsgrupp
28. LOVA Åtgärdssamordnare - Kommunekologen ansvarar för LOVA-ansökan för åtgärdssamordnare för vatten.
29. Samverkan med naturskyddsföreningen för att öka andelen blomsterrika gräsytor - Se över möjliga samverkansprojekt för att öka andelen blomsterrika gräsytor i kommunen. Samverkansparter är förslagsvis naturskyddsföreningen och parkförvaltningen.

30. Tillsyn Bresshammars hage - Kommunekologen är tillsynsansvarig för Bresshammars hage.
31. LONA-ansökan restaurering av nyckelbiotop Ulvhälls herrgård - Se över möjliga projekt i nyckelbiotop vid Ulvhälls herrgård.
32. Projekt Tingstuhöjden - I samverkan med TSK utveckla Tingstuhöjdens naturreservat.
33. Skyfallskartering/lågpunktskartering - Inhämtning och inmatning av digital information till Geosecma Webbkarta
34. Enheten tillhandahåller bra kartunderlag vilket leder till att färre platsbesök krävs
35. Hållbarhetstänk vid Markanvisning - Vid alla typer av markanvisningar ska energi- och klimatsmarta lösningar premieras.
36. Dagvattenhantering - Vi arbetar aktivt med dagvattenfrågor i nya exploateringsprojekt.
37. Markstrategi - Enheten ska ta fram en markstrategi för att långsiktigt utveckla kommunens markinnehav utifrån miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet.
38. Hyggesfritt skogsbruk Genom hyggesfritt skogsbruk skapar vi större kolinlagring och större resiliens mot klimatförändringar.
39. Lokal förnybar energiförsörjning - Genom markupplåtelser bidra till lokal förnybar energiförsörjning t ex genom att upplåta mark till vätgasmack eller HVO.
40. Allemansrätt, strandskydd och vattenfrågor - Enheten deltar i gemensamma aktiviteter som syftar till att öka kunskap om allemansrätt kopplat till strandskydd och andra vattenrelaterade frågor. Samordning sker inom kontoret.
41. Delta i Översiktsplanarbetet - Vi deltar i översiktsplanarbetet genom aktivt peka ut skyddsvärda natur- och vattenområden för naturvärden och rekreation.
42. Inventering av hårdvara - Inventerar, underhåller och kasserar hårdvara på ett korrekt sätt. Samverkan med IT + Hjälpmedelscentralen. Ta fram en livscykelshanteringsplan.
43. Minska pappershantering och manuella processer Genom implementering av digitala hjälpmedel, exempelvis Säker Digital Kommunikation, minskar vi pappershanteringen. Öka medvetenheten kring miljöpåverkan.
44. Samtliga grupper på enheten genomgår intern utbildning för vad som ska arkiveras vilket leder till minskad pappersförbrukning.
45. Enheten bibehåller distansarbete och fortsätter ha digitala möten med brukare där det bedöms möjligt.
46. Enheten undersöker möjligheten till sopsortering vid skrivaren (plast, papper och metall) och upprättar en sådan sortering om möjligt.
47. Fortsätta med digitala möten i den mån det går även efter pandemin.

48. Utveckla digitala tjänster så som möjlighet att kalla till besök via Kivra. Utveckla möjligheten att handlingar och beslut via Kivra eller säker e-post.
49. Öka användandet av elcyklar - Alla medarbetare på enheten ska under året ha haft en genomgång av hur elcyklarna används för att öka användandet av elcyklar.
50. Enheten ska endast köpa in miljöbränsle, alkylatbensin, till de røj- och motorsågar samt gräsklippare som enheten använder under 2022
51. Vi samlar in textiler i alla kommundelar, minst en gång per vecka, för att möjliggöra återanvändning av textilier
52. Ha möten via Teams om inte på plats på kontoret
53. Tillgängliggöra bussarna som daglig verksamhet och sysselsättning 1 och 2 har, genom att lägga in dem i bilbokningen så att även boenden inom funktionshinderområdet kan använda dem.
54. Minska matsvinnet - Mäta antal kilo kastad mat, lunch under mätveckan, Måndag-Fredag. Var sjätte månad vår och höst, Utbildning Matilda, Öka samverkan med måltidsservice, Stödja brukare att välja måltid med stöd av bild och personal att servera maten med rätt komponenter på ett enhetligt sätt.
55. Verka för att optimera bilresandet
56. Verka för att optimera bilresandet på jourtid
57. Inköp - I och med digitaliserade inköp under 2022 minskar antalet resor till butiker, ca 50/vecka.
58. Inköp - Digitaliserade inköp kommer ske under 2022 - konsekvensen av det blir att vi minskar bilkörandet
59. Antalet elbilar utökas
60. Elbilar - Vid nybeställningar av bilar i möjligaste mån beställa elbilar.
61. Ledningens transporter sker i ökad utsträckning med cykel enligt egen definition av resepolicy.
62. Ta fram checklista för energieffektiva storkök - Ta fram en enkel och lättanvänd checklista för hur medarbetare kan arbeta energieffektivt i storkök samt påverka SFAB att ha med energieffektivitet i alla beslut som rör kökslokaler och dess utrustning.
63. Frekvensmatsedel revideras med sikte på 1 kötträtt i veckan för förskola och skola - Enhetschefer bedömer vilka aktiviteter som kan genomföras och som är prioriterade för att förbereda en fortsatt utveckling mot en växtbaserad meny.
64. Påbörja implementering av Måltidspolitiskt program - Enhetscheferna prioriterar i Måltidspolitiska programmet och lägger aktiviteter för de områden som är mest prioriterade utifrån enhetens behov och läge.
65. Öka andelen lokalt producerad mat på avtal genom enkla och tydliga upphandlingar i samverkan med Inköp
66. Öka antalet nordiska spannmål på avtal

67. Omvärldsbevakning för att se över hållbara lösningar inom asfalt och belysning
68. Utveckling av strandpromenader och kommunala badplatser
69. Kampanj för renhållning, exempelvis "pensionärsplöcken"
70. Nyttjandegraden av maskiner ska öka genom samnyttjande.
71. Genom ökad samverkan mellan enheter ska verksamhet ha personal som utgår från respektive tätort.
72. Elektrifiering av fordon och maskiner
73. Kartlägga utsatta riskområden för igensatta dagvattenbrunnar.
74. Säkerställa välfungerande dagvattenbrunnar och dagvattendammar
75. Gemensam aktivitet med skola och förskola med syfte att öka acceptansen för miljösmyrtida måltider
76. Ta fram nyckeltal som bidrar till den hållbara cirkulära måltiden samt säkerställer näringsriktig kost i skolan
77. Ta fram projektplan för odling och andelsjordbruk
78. Aktivitet tillsammans med Fritidsenheten som bidrar till att måltidspolitiska programmet kan genomföras i deras verksamheter
79. Utveckla matlagningsteknik och hantering av nya råvaror och recept
80. Elektrifiering av gräsklippare Visholmens lekplats, samt Östabadet i Stallarholmen
81. I Mariefred lånar vi maskiner mellan enheterna. Stallarholmen planeras samarbete mellan fritid och park
82. Elbil kommer att placeras i Stallarholmen. Handhavna redskap och motorsåg ersätts med eldrift så långt det är möjligt.
83. I samverkan med ESEM tar vi fram en lösning för dagvattenproblemet kring Forsavägen i Åker.
84. Återvinning av jord och komposterbara material.
85. Hitta en lösning för att återbruka sandningsanden. Besök hos Gnesta kommun, återanvänder sand.
86. GC-bana frejastråket
87. GC-bana Regementsgatan, inklusive parkeringsytor och busshållplatser. Finplanering av gatumiljön
88. Energieffektivisering av belysningsarmaturer, byte till LED
89. Fyllnadsmassor flyttas till de områden som har behov av massor, från områden som inte behöver massor.
90. Vi ser över möjligheten att minska resandet genom att personal arbetar i ett område. För att lyckas med detta ser vi att vi behöver arbeta över enheternas gränser.
91. Omställning av fordonsflotta - Omställning av fordonsflotta i och med Klimat- och energiplan samt Rese- och fordonspolicy
92. Arbeta med Rese- och fordonspolicy och beteendeförändringar - - Arbeta med att förverkliga Rese- och fordonspolicy, samverka med andra kontor, beteendeförändring, Stötta/ delta i regionalt nätverk för hållbart resande,

STRÄNGNÄS KOMMUN

Varje individ ska resa i enlighet med ovanstående policy och plan så långt som bara möjligt.

93. Cirkulär ekonomi vaktmästeri - Tänka cirkulär ekonomi vid inköpsbehov i samverkan med vaktmästaren.
94. Energi och klimat rådgivning - Skapa en delaktig och proaktiv energi och klimatrådgivning i Strängnäs kommun.
95. Introducera Hållbarhetsklivet hos företag och föreningar inom besöksnäringen.

Interpellation - Hur jobbar kommunen med de miljömässiga hållbarhetsfrågorna och hur ser det samarbetet ut mellan nämnderna?

Till Kommunstyrelsens ordförande

Hållbarhet är vår tids stora ödesfråga. De globala målen, dvs Hållbarhetsfrågorna enligt Agenda 2030, ska styra all kommunal verksamhet (se fakta nedan). Men hur fungerar det i Strängnäs?

Agenda 2030 mål 13; Stoppa klimatförändringarna:

I Klimat- och energiplanen finns målen Fossilfria transporter 2030 samt Klimatneutralitet 2040. För genomförandet pekas hela kommunkoncernen ut så styrning och uppföljning är alltså Kommunstyrelsens ansvar.

Agenda 2030 mål 14 samt mål 15; Bevara ekosystem och biologisk mångfald

Här finns inget specifikt kommunalt styrdokument.

Detta är FN:s definition för mål 15:

Skydda, återställa och främja ett hållbart nyttjande av landbaserade ekosystem, hållbart bruk av skogar, bekämpa ökenspridning, hejda och vrida tillbaka markförstöringen samt hejda förlusten av biologisk mångfald.

Därför vill jag ha svar på följande frågor:

1. Hur ser ansvarsfördelningen ut mellan nämnderna gällande att få genomslag för de miljömässiga hållbarhetsfrågorna enligt Agenda 2030s mål 13, 14 och 15?
2. Hur är förvaltningen organiserad för att möta upp nämndernas ansvar?
3. Vilken befattning inom kommunen har yttersta ansvaret för att vi tillsammans ska uppfylla miljömässig hållbarhet enligt Agenda 2030, de svenska Miljökvalitetsmålen och våra egna styrdokument gällande miljömässig hållbarhet?
4. Bedömer du att vi (kommunen) idag är organiserad för att få bäst nytta av vår egen expertis i miljömässig hållbarhet?
5. Pågår det några särskilda projekt inom mål 13, 14, 15? Vilka och hur går det?

Yvonne Knuutinen
Vänsterpartiet

